21 Οκτωβρίου 2026

Το 15χρόνο παιδί που μαρτύρησε για να μην προδώσει την νηστεία του δεκαπενταύγουστου

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Ο έφηβος Νεομάρτυς Άγιος Ιωάννης ο Μονεμβασιώτης (1758 – 21η Όκτωβρίου 1773). Ένα πρότυπο για τους συγχρόνους εφήβους-νέους

Φώτο: *ektimotheou.blogspot.gr*

Ο Άγιος Νεομάρτυς Ιωάννης († 21η Όκτωβρίου) καταγόταν από τα μέρη της Μονεμβασίας. Ο Ιερέας πατέρας του καταγόταν από το χωριό Γεράκι, αλλ' ως Εφημέριος τοποθετήθηκε στο γειτονικό χωριό Γούβες, από οπού καταγόταν η πρεσβυτέρα του και εκεί γεννήθηκε το 1758 και μεγάλωσε ο Ιωάννης.

Από μικρός ο Ιωάννης προσπαθούσε να μιμείται τον Ιερέα-πατέρα του στη ζωή του, τον βοηθούσε στις Ακολουθίες της Εκκλησίας και πάντα θυμόταν ότι αυτός ήταν «παπά γιος» και έπρεπε να προσέχει τη συμπεριφορά του, ώστε να είναι παράδειγμα για τα υπόλοιπα παιδιά της ηλικίας του.

Αλλά το έτος 1770 οι ορδές του Αλβανού Χατζή Οσμάν, αφού κατέπνιξαν κάθε σημείο ελληνικής αντιστάσεως, έφθασαν και στις Γούβες. Οι Αρβανίτες μεταξύ άλλων φόνευσαν και τον πατέρα του Ιωάννη (πού δεν διασώθηκε το όνομά του) και στη συνέχεια αιχμαλώτισαν τον ίδιο και τη μητέρα του και τους μετέφεραν στη

Λάρισα.

Εκεί τους πώλησαν δύο και τρείς φορές τον καθένα ξεχωριστά και υστέρα από δύο χρόνια τους ξαναπώλησαν και τελικά αγοράσθηκαν και οι δύο από έναν Τούρκο από τη Θεσσαλονίκη, πού διέμενε στη Λάρισα. Μάλιστα ο Τούρκος δεν είχε παιδιά και βλέποντας τα χαρίσματα του Ιωάννη, ο οποίος ήταν πολύ έξυπνος για την ηλικία του, πρόθυμος, πειθαρχικός και σβέλτος στη δουλειά, σκέφθηκε μαζί με τη γυναίκα του να τον κάνουν ψυχοπαίδι τούς, δηλαδή να τον υιοθετήσουν.

Έτσι από τη στιγμή εκείνη καθημερινά το αφεντικό του προσπαθούσε να διαστρέψει τον Ιωάννη από την Πίστη των Χριστιανών και να τον κάνει Οθωμανό. Αρχικά προσπάθησε με κολακείες και υποσχέσεις και κατόπιν με φοβέρες και βασανισμούς, ώστε να κάμψει την αντίσταση του Ιωάννη, ο οποίος όμως έμενε στερεός και ακλόνητος στη Χριστιανική Πίστη του.

Παράλληλα και η γυναίκα του αφεντικού του προσπαθούσε καθημερινά με μαγείες και σατανικά γητεύματα να ξεμυαλίσει τον Ιωάννη, ώστε να κυριευθή από σαρκικές επιθυμίες και έτσι να τουρκέψει. Αλλ’ ο Ιωάννης, έχοντας το Θεό μέσα του, έμεινε καθαρός απ’ όλα. Η θεία Χάρη τον φύλαξε άπ’ όλα τα διαβολικά τεχνάσματα της γυναίκας του Αγαρηνού.

Αφού κουράσθηκε ο Τούρκος να παρακαλεί και να πιέζει τον Ιωάννη να αλλαξοπιστήσει θυμωμένος τον οδήγησε στην αυλή του Τζαμιού. Εκεί μαζεύθηκαν πολλοί Αγαρηνοί, πού προσπαθούσαν με χτυπήματα, φοβέρες και σπαθισμούς να τον κάνουν να τουρκέψει. Η απάντησή του όμως ήταν ξεκάθαρη: «Εγώ Τούρκος δεν γίνομαι. Χριστιανός είμαι και Χριστιανός θέλω να πεθάνω»!

Έφθασε όμως και η Νηστεία της Παναγίας, το Δεκαπενταύγουστο. Μόλις ο Τούρκος κατάλαβε ότι ο Ιωάννης δεν ήθελε να χαλάσει τη Νηστεία και να αρτυθή, αποφάσισε να τον κλείσει σ’ ένα στάβλο. Εκεί τον κλειδαμπάρωσε για όλο το διάστημα των 15 ημερών και πότε τον κρεμούσε και τον κάπνιζε με άχυρα και πότε τον χτυπούσε με το σπαθί του προσπαθώντας να τον κάνει να φάει και να χαλάσει τη Νηστεία. Αλλ’ ο Ιωάννης όχι μόνο δεν έφαγε αρτυμένα φαγητά, αλλά ούτε καν τα δοκίμασε. Προσευχόταν και παρακαλούσε την Παναγία να τον βοηθήσει να μην αρτυθεί. Προτιμούσε καλύτερα να θανατωθή παρά να χαλάσει τη Νηστεία.

Βλέποντας ο αφέντης του ότι δεν πείθεται, τον άφηνε νηστικό 2 και 3 ήμερες, χωρίς να του δίνει τίποτε να φάει. Από την άλλη μεριά, η μητέρα του Ιωάννη, ίσως πιεζόμενη από τον Τούρκο αφέντη, στεκόταν κοντά στο γιο της και βλέποντας τον αποκαμωμένο από τα βασανιστήρια και από τη νηστεία, τόν παρακινούσε να φάει

λέγοντάς του: «Φάε, γιε μου, από αυτά τα φαγητά, για να μην πεθάνεις, και ο Θεός και ή Παναγία σε συγχωρούν, γιατί δεν το κάνεις με το θέλημα σου, αλλά από ανάγκη. Λυπήσου και εμένα τη φτωχή και στενοχωρημένη μητέρα σου και μη θελήσεις να πεθάνεις παράκαιρα και με αφήσεις έρημη σ' αυτή τη σκλαβιά και ξενιτειά».

Στίς παρακλήσεις αυτές της μητέρας του ο Ιωάννης απάντησε: «Γιατί κάνεις έτσι, μητέρα, και κλαις; Γιατί δεν μιμείσαι τον Πατριάρχη Αβραάμ, ο όποιος για την πίστη και την αγάπη του στο Θεό θέλησε να θυσιάσει το μοναδικό γιο του,τον Ισαάκ, πού όμως ο Θεός τον διέσωσε με θαύμα;

Εσυ είσαι πρεσβυτέρα κι εγώ γιος Ιερέα και Μάρτυρα και πρέπει να είμαστε όχι μόνο πιστοί, αλλά και υποδείγματα στους αδελφούς μας Χριστιανούς. Γιατί, αν δεν φυλάμε και τα θεωρούμενα μικρά από τους Νόμους και τα έθιμα της Εκκλησίας μας, πώς θα φυλάξουμε τα μεγάλα...;».

Ύστερα από αυτή την ακλόνητη στάση και απάντηση του Ιωάννη, εξαγριωμένος πια ο Τούρκος του έδωσε μια θανατηφόρα μαχαιριά στην καρδιά και μετά από δύο ήμερες ο Ιωάννης έλαβε το στεφάνι του μαρτυρίου, στις 21 Οκτωβρίου 1773, ως Άγιος Νεομάρτυς Ιωάννης! Γιατί αμέσως ο Πανάγαθος θεός ετίμησε το μαρτυρικό του σώμα με εύωδία και θείο φως, όπως και με πολλά θαύματα αργότερα!

Αφού δηλαδή ο Τούρκος αφέντης του τον εφόνευσε, πέταξε το μαρτυρικό του σώμα στο διπλανό του κήπο, για να τον φάνε οι σκύλοι. Καί όχι μόνο οι σκύλοι δεν έφαγαν το ιερό Λείψανο, αλλά έμειναν δίπλα του και δεν επέτρεπαν σε κανένα να το πλησιάσει, έτσι έμεινε φωτεινό και αναλλοίωτο, ενώ Χριστιανοί Λαρισαίοι είδαν φως ουράνιο να κατέρχεται σαν αστέρι επάνω του!

Τότε ο μητροπολίτης Λάρισας που πληροφορήθηκε αυτά, εζήτησε την άδεια και ενταφίασε το ίερό Λείψανο χριστιανοπρεπώς. Είχε όμως ο Άγιος αφήσει εντολή στη μητέρα του να μην αφήσει το λείψανό του στη λαρισαϊκή γη, αλλά μετά τριετία να κάμει εκταφή και να το μεταφέρει στην πατρίδα τους.

Έτσι εκείνη παρέμεινε στη Λάρισα επαιτούσα για να ζει, ωσότου έγινε η εκταφή του ιερού Λειψάνου του Αγίου από το Μητροπολίτη Λαρίσης, ο οποίος και το παρέδωσε στη μητέρα του.

Εκείνη κατέχουσα τον ιερό θησαυρό κατέφυγε στην πατρίδα τους και διέμενε σ’ έναν αδελφό της, στον οποίο και μόνο ανέφερε ότι κατέχει το ιερό Λείψανο του υιού της Αγίου Ιωάννου. Άφησε μάλιστα στον αδελφό της κι εκείνη εντολή, όταν αποθάνει και ταφή, να τοποθετήσουν δίπλα της τα ιερά Λείψανα του Αγίου, όπως και έγινε.

Αλλ’ ο Πανάγαθος, τιμώντας τον Άγιο, επέτρεψε στη συνέχεια την αποκάλυψή του, από την ευωδιά πού ανέδιδε το ιερό Λείψανό του και από τα θαύματα πού ετελούντο απ’ αυτά.

Έτσι το ίερό Λείψανο του Αγίου περιήλθε στην Ιερά Μητρόπολη Μονεμβασίας, επί Μητροπολίτη Χρύσανθου, το 1818, και ήδη κατέχεται από την Ιερά Μητρόπολη Σπάρτης και την Ιερά Μονή Ζερμπίτσας Σπάρτης, ενώ τμήματά του κατέχουν και οι Ιερές Μητροπόλεις Μεσσηνίας και Λαρίσης, όπου και έχουν ανεγερθή Ιερές Ναοί επ’ ονόματι του Αγίου, όπως και στην Παλλήνη Αττικής, ενώ στους επικαλούμενους αυτόν τελούνται θαύματα.

Φορητή εἰκών τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Μονεμβασιώτου.
Ἔργον τοῦ Λαρισαίου ἁγιογράφου Εὐαγγ. Καραβασίλη.

Ο Άγιος Νεομάρτυς Ιωάννης ο Μονεμβασιώτης

Ο Άγιος Νεομάρτυς Ιωάννης ο Μονεμβασιώτης

Πηγή: *thesvitis.blogspot.com*